

Comitetul Economic și Social European

PROTOCOL DE COOPERARE ÎNTRU COMISIA EUROPEANĂ ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

Preambul

Comisia și Comitetul Economic și Social European (denumit în continuare „Comitetul”) consideră că este în interesul lor comun să își intensifice relațiile prin punerea în aplicare a prezentului protocol, modalitățile de cooperare consolidată pe care acesta le prevede înlocuindu-le pe cele cuprinse în protocolul din 7 noiembrie 2005 și în actul său adițional din 31 mai 2007.

Aceste modalități de cooperare se înscriu în efortul de creare a unui mediu propice, pe de o parte, implicării sporite a organizațiilor societății civile de la nivel național și european în procesul de elaborare a politicilor și în procesul decizional din cadrul UE și, pe de altă parte, dezvoltării unui dialog structurat și continuu între aceste organizații și instituțiile Uniunii, în conformitate cu articolul 11 alineatele (1) și (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

În virtutea misiunii care îi este încredințată prin tratate, Comitetul are o responsabilitate specifică, cea de a contribui la consolidarea legitimității democratice și a eficienței instituțiilor și politicilor Uniunii Europene. În acest context, în calitatea sa de intermediar privilegiat între organizațiile societății civile și instituțiile Uniunii, după cum prevede articolul 13, Comitetul are de jucat un rol esențial în punerea în aplicare de către aceste instituții a dispozițiilor articolului 11 din TUE.

În conformitate cu declarația de misiune a Comitetului, Comisia cooperează cu Comitetul pentru îndeplinirea celor trei misiuni fundamentale ale acestuia:

- misiunea de consiliere a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei în interesul general al Uniunii și al cetățenilor săi;
- misiunea de promovare a valorilor pe care se întemeiază Uniunea Europeană și dezvoltarea unei Uniuni Europene mai participative și mai incluzive, mai apropiate de cetățenii săi;
- misiunea de însoțire a dimensiunii externe a acțiunii Uniunii prin dezvoltarea dialogului cu organizațiile societății civile și prin consolidarea rolului societății civile și al democrației participative.

Comisia sprijină consolidarea funcției consultative a Comitetului în procesul de elaborare a politicilor și în procesul legislativ din cadrul Uniunii, atât în amonte, cât și în aval. Comitetul poate contribui la evaluarea punerii în aplicare a legislației UE, în special în ceea ce privește clauzele orizontale, în conformitate cu dispozițiile articolelor 8 – 12 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Comisia și Comitetul conlucrează la dezvoltarea democrației participative la nivelul Uniunii în scopul consolidării legitimității sale democratice.

Comisia consideră că această cooperare este un instrument privilegiat pentru organizarea unui dialog deschis, transparent și regulat cu asociațiile reprezentative și cu societatea civilă, după cum prevede articolul 11 din TUE.

Comisia sprijină inițiativele Comitetului de promovare și structurare a dialogului și a consultării cu societatea civilă organizată europeană și de consolidare a relațiilor cu rețeaua de consilii economice și sociale naționale și instituții similare din statele membre, astfel încât Comitetul să-și poată îndeplini cu succes rolul de reprezentant al așteptărilor și aspirațiilor societății civile organizate.

I. Relații instituționale și administrative

1. În primul semestru al fiecărui an, Comitetul își va face cunoscute prioritățile politice esențiale privind programul de lucru al Comisiei pentru anul următor.

Cel puțin o dată pe an, are loc o întâlnire între președintele Comisiei și/sau vicepreședintele care răspunde de relațiile cu Comitetul și președintele Comitetului, în cursul perioadei de pregătire a programului de lucru al Comisiei și în vederea discutării unor chestiuni de interes comun.

În fiecare an, Comitetul organizează o dezbatere privind viitorul Uniunii Europene, în cursul căreia președintele Comisiei sau vicepreședintele care răspunde de relațiile cu Comitetul prezintă prioritățile strategice ale Uniunii Europene pentru anul următor.

2. Președintele Comisiei își prezintă obiectivele strategice în cadrul Adunării Plenare, la începutul mandatului Comisiei.
3. Comisia și Comitetul cooperează pentru a contribui în mod eficient la o mai bună legiferare.

4. Membrii Comisiei sunt invitați să participe la lucrările Comitetului, în special în cadrul sesiunilor plenare, pentru dezbaterile orientărilor strategice din domeniile lor de competență și a oricăror chestiuni stabilite de comun acord în prealabil. De asemenea, membrii Comisiei pot solicita să ia cuvântul în fața Adunării Plenare.

Membrii Comisiei sau, în cazuri excepționale, înalți funcționari pot solicita să ia cuvântul în cadrul dezbaterilor Biroului Comitetului cu privire la inițiativele Comisiei.

O dată pe an, are loc o întâlnire între președinții secțiunilor specializate și omologii lor membri ai Comisiei, pentru analizarea priorităților lor și a programelor de lucru respective.

5. Reprezentanții Comisiei sunt implicați în lucrările Comitetului legate de dosarele de care răspund și participă, în măsura posibilităților, la ședințele la care sunt invitați. Ei prezintă propunerile Comisiei sau orice alte documente care trebuie analizate și informează cu privire la evoluția dosarelor.

Reprezentanții Comisiei conlucrează strâns cu omologii lor din cadrul Comitetului pe dosarele de care răspund.

6. Coordonatorii sau responsabilii desemnați de fiecare departament al Comisiei și secretariatele secțiunilor Comitetului fac schimb de informații în mod regulat, în special în cadrul programărilor efectuate de direcțiile generale ale Comisiei și al punerii în aplicare a priorităților de lucru ale secțiunilor.

Cel puțin o dată pe an, coordonatorii se întâlnesc cu Secretariatul Comitetului pentru a face schimb de informații cu privire la principalele activități sau inițiative de interes comun întreprinse sau prevăzute de către Comisie sau Comitet.

II. Funcția consultativă a Comitetului Economic și Social European

7. Pe baza programului de lucru anual al Comisiei și a analizei priorităților Comisiei și ale Comitetului, secretarul general al Comisiei transmite Comitetului o listă de propuneri care urmează să facă obiectul unei consultări facultative. Această listă include și documentele nelegislative cu privire la care Comisia are intenția de a solicita avizul Comitetului.

În cadrul programării sale, Comisia confirmă sesizările facultative, pe lângă programul său permanent („rolling programme”) și înaintea ședințelor Biroului Comitetului.

În organizarea propriilor sale lucrări, Comitetul se străduiește să țină cont de prioritățile și termenele Comisiei. În acest scop, Comisia furnizează Comitetului informații precise privind calendarul propunerilor sale.

8. În spiritul tratatelor, este important atât pentru Comisie, cât și pentru Comitet să fie mai selective.

Astfel, Comisia își bazează decizia privind o consultare facultativă în special pe următoarele criterii:

- subiectul trebuie să fie de interes general și să se înscrie într-un domeniu în care avizul Comitetului ar constitui o valoare adăugată în cadrul procesului de elaborare a politicilor și deciziilor Uniunii;
- acest demers este menit să suscite dezbateri privind oportunitatea unei acțiuni a Uniunii într-un anumit domeniu sau pe un anumit subiect.

Comitetul continuă eforturile de raționalizare a lucrărilor sale pentru a se concentra asupra acelor avize care au cele mai mari șanse de a reprezenta o reală valoare adăugată în procesul de elaborare a politicilor și a deciziilor Uniunii.

9. În cadrul procesului de elaborare a politicilor Uniunii și de programare a lucrărilor sale, Comisia poate solicita Comitetului avize exploratorii în domenii de o importanță deosebită pentru societatea civilă organizată, în care consideră că acesta dispune de competență și expertiză. Astfel de solicitări sunt comunicate Comitetului de către vicepreședintele Comisiei care răspunde de relațiile cu Comitetul și sunt însoțite de indicații precise privind obiectul avizului și, după caz, termenul de publicare a acestuia.

Comisia și Comitetul se străduiesc să înscrie solicitările de avize exploratorii într-o abordare integrată, care să permită ca punctele de vedere ale tuturor părților interesate din societatea civilă să fie luate în considerare într-o măsură cât mai largă.

Comisia asigură o monitorizare corespunzătoare, care să permită evaluarea acestor avize în cadrul procesului de elaborare a politicilor și deciziilor Uniunii.

10. Comisia transmite Comitetului, în același timp ca Parlamentului European și Consiliului, toate documentele și informațiile necesare exercitării funcției sale consultative.

11. Pentru ca urmărirea avizelor sale să fie mai ușoară, Comitetul se străduiește în special:

- să evidențieze schimbările specifice pe care dorește să le aducă propunerilor legislative ale Comisiei;
- să își sintetizeze principalele recomandări și propuneri.

12. Comisia și Comitetul recunosc necesitatea monitorizării avizelor. În acest scop, Comisia motivează în mod sistematic luarea în considerare sau nu a propunerilor de modificare și a sugestiilor de fond cuprinse în avizele Comitetului.

În ceea ce privește avizele exploratorii, Comisia se străduiește să furnizeze o monitorizare politică, care să includă, în măsura posibilului, informații de la membrul competent al Comisiei, în cadrul primei sesiuni plenare care urmează celei în care a fost adoptat avizul respectiv.

Propunerile de modificare a documentelor legislative, când sunt acceptate de Comisie, sunt integrate de aceasta, pe cât posibil, în propunerile sale modificate.

Comisia garantează o a doua consultare a Comitetului dacă își modifică substanțial propunerea după sesizarea inițială a Comitetului, în cazul în care tratatele prevăd consultarea obligatorie.

III. Comitetul Economic și Social European și societatea civilă organizată

13. Comitetul are o răspundere deosebită în ceea ce privește punerea în practică a democrației participative, iar Tratatul privind Uniunea Europeană extinde domeniul de acțiune al Comitetului, permițându-i să își joace pe deplin rolul de intermediar privilegiat în dialogul dintre societatea civilă organizată și instituțiile Uniunii.

În virtutea articolului 11 din TUE, Comisia și Comitetul cooperează pentru a consolida participarea în continuare a organizațiilor societății civile și dialogul cu acestea, atât la nivel național, cât și la nivel european și pentru a spori implicarea acestor organizații în procesul de concepere a politicilor și de elaborare a legislației Uniunii.

Comisia și Comitetul promovează împreună un dialog structurat între organizațiile și rețelele societății civile organizate europene și între acestea și instituțiile europene, în special prin intermediul Grupului de legătură creat de Comitet.

În ceea ce privește politica sa de consultare, Comisia face apel, când este cazul, la sprijinul Comitetului, în special în vederea aprofundării relațiilor sale cu societatea civilă organizată, atât în interiorul, cât și în afara Uniunii. În acest context, Comitetul sprijină Comisia prin organizarea de audieri comune, seminare și conferințe cu actorii implicați, pe chestiuni politice specifice de interes comun și pe probleme în care dispune de competențe și expertiză.

14. Comisia ia notă de disponibilitatea Comitetului de a acorda asistență în punerea în aplicare a dreptului de inițiativă al cetățenilor.

În conformitate cu articolul 11 din Regulamentul nr. 211/2011, în cursul perioadei de trei luni în care Comisia analizează oportunitatea unei inițiative cetățenești, organizatorii acestei inițiative au posibilitatea de a o prezenta în cadrul unei audieri publice ce trebuie organizată împreună cu Parlamentul European, „dacă este cazul împreună cu alte instituții și organisme ale Uniunii care doresc să participe”. În acest context, Comisia intenționează să sugereze Parlamentului European ca, atunci când este cazul, la audierea publică să fie invitat și Comitetul.

Comisia ia notă de faptul că Comitetul are în orice moment posibilitatea de a elabora un aviz în domenii în care consideră că dispune de competențele și expertiza adecvate și poate aduce valoare adăugată.

15. În cadrul funcției sale consultative, Comitetul organizează, – sub formă de audieri, seminare sau conferințe – consultări structurate cu societatea civilă organizată, cu scopul de a aduna, într-o măsură cât mai mare, punctele de vedere ale organizațiilor societății civile implicate.

Comisia dorește să coopereze la organizarea și punerea în aplicare a acestor consultări în modul cel mai adecvat, inclusiv prin sprijin logistic și/sau financiar.

16. Comisia și Comitetul vor continua să dezvolte sinergiile dintre acțiunile și inițiativele lor în domenii de acțiune politică care privesc în cea mai mare măsură societatea civilă organizată, în special *Strategia Europa 2020*, inclusiv dezvoltarea durabilă și combaterea schimbărilor climatice, aprofundarea pieței interne, combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, imigrația și aprovizionarea cu energie.

În fiecare an, Comitetul prezintă un raport care evaluează, în strânsă cooperare cu rețeaua de consilii economice și sociale naționale și instituții similare, implicarea societății civile în elaborarea programelor naționale de reformă. Raportul este dezbătut în sesiunea plenară înainte de Consiliul European de primăvară.

Comitetul îl va invita pe membrul Comisiei responsabil să participe la dezbateri și să prezinte analiza anuală a creșterii.

17. Comisia și Comitetul se străduiesc să încurajeze asumarea politicilor Uniunii de către cetățeni. În acest scop, Comisia salută intenția Comitetului de a-și continua eforturile în vederea implicării rețelei de consilii economice și sociale naționale și instituții similare.
18. Comitetul contribuie la procesul de evaluare a punerii în aplicare a legislației Uniunii, în special în ceea ce privește clauzele orizontale, în conformitate cu articolele 8 – 12 din TFUE.

19. Comitetul își propune să sprijine dimensiunea externă a acțiunii Uniunii prin întreținerea dialogului cu organizațiile societății civile din țările și regiunile cu care Uniunea are relații structurate. În acest context, Comisia sprijină inițiativele Comitetului de consolidare a rolului societății civile organizate în afara Uniunii și de promovare atât a unei culturi a dialogului și consultării, cât și a structurilor asociate acestui proces.

Comitetul și Comisia conlucrează pentru a promova crearea și pentru a asigura gestionarea mecanismelor comune ale societății civile de monitorizare a punerii în aplicare a acordurilor comerciale.

IV. Comunicarea privind Europa în parteneriat

20. Informarea și comunicarea privind Uniunea Europeană destinate cetățenilor și organizațiilor societății civile constituie o responsabilitate comună a tuturor instituțiilor și organismelor europene. Adoptarea unor măsuri eficiente de informare și comunicare privind Uniunea Europeană ar trebui considerată în primul rând o sarcină de serviciu public, menită să ofere cetățenilor și organizațiilor societății civile posibilitatea de a participa pe deplin la dezbaterile europene și la procesul democratic al formulării deciziilor și politicilor Uniunii.
21. Comisia și Comitetul împărtășesc opinia că este în interesul general al Uniunii Europene și al cetățenilor săi să își consolideze relațiile în domeniul informării și comunicării și să coopereze strâns în acest scop.
22. Comisia și Comitetul sunt de acord cu privire la necesitatea de a integra comunicarea în procesul decizional. Comisia recunoaște că, în virtutea componenței sale și a rolului care îi revine prin tratate, Comitetul are de jucat un rol esențial în crearea unui veritabil spațiu public european de dialog și de dezbateră pe problemele care se află în centrul preocupărilor cetățenilor și care vor determina viitorul proiectului european.
23. Comisia și Comitetul vor conlucra pentru a asigura mediatizarea evenimentelor lor comune prin utilizarea platformelor și instrumentelor de comunicare disponibile. În cadrul activităților de comunicare și informare publică, Comisia și Comitetul își promovează rolul pe care îl joacă fiecare.
24. Comisia și Comitetul își actualizează și își transmit listele cu persoanele de contact oficiale de la nivel central și din statele membre, cu respectarea normelor în materie de protecție a datelor.

Reprezentanțele Comisiei din statele membre și punctele de contact ale Comitetului din aceste state se vor informa reciproc cu privire la propriile planuri de comunicare și vor face eforturi comune pentru a participa, oriunde este cazul, la evenimentele pe care le organizează. Sediile de care dispun reprezentanțele Comisiei în statele membre vor fi disponibile, prin acord, pentru inițiativele Comitetului, când este cazul și este posibil din punct de vedere logistic.

În anumite cazuri, poate fi necesară și consultarea birourilor de informare ale Parlamentului European.

25. Comitetul, împreună cu membrii săi, cu organizațiile partenere și cu consiliile economice și sociale naționale și instituțiile similare constituie o rețea esențială de informare și comunicare. Comisia va participa, când este posibil, la ședințele organizate de Comitet cu membrii săi, cu organizațiile din care fac parte membrii, cu consiliile economice și sociale naționale și instituțiile similare.

Adoptat la Bruxelles, la 22 februarie 2012

Pentru Comisia Europeană

Pentru Comitetul Economic și Social European

José Manuel BARROSO
Președinte

Staffan NILSSON
Președinte